

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ,
ФІНАНСІВ, МЕНЕДЖМЕНТУ І ПРАВА**

**ACTUAL PROBLEMS OF ECONOMY,
FINANCE, MANAGEMENT AND LAW**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 1
Part 1**

**2 грудня 2022 р.
December 2, 2022**

**м. Житомир, Україна
Zhytomyr, Ukraine**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ,
ФІНАНСІВ, МЕНЕДЖМЕНТУ І ПРАВА**

**ACTUAL PROBLEMS OF ECONOMY,
FINANCE, MANAGEMENT AND LAW**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 1
Part 1**

**2 грудня 2022 р.
December 2, 2022**

**м. Житомир, Україна
Zhytomyr, Ukraine**

УДК 33
ББК 65

Актуальні проблеми економіки, фінансів, менеджменту і права: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Житомир, 2 грудня 2022 р.): у 2 ч. Житомир: ЦФЕНД, 2022. Ч. 1. 59 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми економіки, фінансів, менеджменту і права» з:

Волинський національний університет імені Лесі Українки

ВСП «Інститут інноваційної освіти Київського національного університету будівництва та архітектури»

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Державний податковий університет

Державний торговельно-економічний університет

Державний університет телекомунікацій

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Донецький національний університет імені Василя Стуса

Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету

Запорізький національний університет

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Кременчуцький національний університет ім. М. Остроградського

Львівський національний університет імені Івана Франка

Львівський торговельно-економічний університет

Національний університет «Києво-Могилянська академія»

Національний університет «Чернігівська політехніка»

Національний університет водного господарства та природокористування

Національний університет харчових технологій

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

НТУ «Дніпровська політехніка»

Одеський національний медичний університет

Поліський національний університет

Полтавський державний аграрний університет

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Сумський національний аграрний університет

Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Університет державної фіскальної служби України

Університет митної справи та фінансів

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

**Хмельницький національний університет
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
Черкаський державний бізнес коледж**

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань економіки, фінансів, менеджменту і права.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: економічної теорії та історії економічної думки; світового господарства і міжнародних економічних відносин; економіки та управління національною економікою; економіки та управління підприємствами; екологічної економіки і сталого розвитку; інновацій та інвестиційної діяльності; демографії, економіки праці, соціальної економіки і політики; туризму та готельно-ресторанної справи; бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту; фінансів, банківської справи, страхування; математичних методів, моделей та інформаційних технологій в економіці; маркетингу; менеджменту; публічного управління та адміністрування; трудового права та права соціального забезпечення; екологічного, земельного та аграрного права; кримінального права, кримінально-виконавчого права, кримінології, кримінального процесу, криміналістики; міжнародного публічного права та міжнародного приватного права.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності.

ЗМІСТ
CONTENTS

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ SECTION 1. ECONOMIC THEORY AND HISTORY OF ECONOMIC THOUGHT	7
<i>Пиріг Т. С.</i> КРИТЕРІЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА	7
<i>Цюрукало А. С., Чумак А. В.</i> СИСТЕМА ТА ФУНКЦІЇ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ВИРОБНИЦТВА НА ПІДПРИЄМСТВАХ	9
СЕКЦІЯ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ SECTION 2. WORLD AGRICULTURE AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS	11
<i>Руських С. О.</i> СТРАХУВАННЯ РИЗИКІВ МІЖНАРОДНОГО ПІДПРИЄМСТВА	11
СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ЕКОНОМІКОЮ SECTION 3. ECONOMICS AND MANAGEMENT OF THE NATIONAL ECONOMY	17
<i>Бандрівська І. В.</i> РОЛЬ БЛАГОДІЙНИХ ФОНДІВ В ЕКОНОМІЦІ КРАЇНИ	17
<i>Бурак О. Р.</i> ІНТЕРНЕТ-ТОРГІВЛЯ ЯК ВІДПОВІДЬ НА КРИЗОВІ ЯВИЩА ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ	18
<i>Корінь І. С.</i> ЗАПРОВАДЖЕННЯ ДОДАТКОВОЇ ЗВІТНОСТІ З ТРАНСФЕРТНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ ДЛЯ МІЖНАРОДНИХ ГРУП КОМПАНІЙ	20
СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ SECTION 4. ECONOMICS AND MANAGEMENT OF ENTERPRISES	22
<i>Андрющенко Р. Р., Савранська А. В., Флюнт А. Ю.</i> СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТА ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ	22
<i>Гакова М. В.</i> ІНТЕРАКТИВНИЙ МАРКЕТИНГ: СУТНІСТЬ ТА СПЕЦИФІКА	24

<i>Дерев'янка М. О., Савранська А. В.</i> ЗАХОДИ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИТРАТ У СИСТЕМІ ЗАВДАНЬ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	26
<i>Лесюк В. С.</i> ЗНАЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ ЕФЕКТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	29
<i>Мартинюк В. В.</i> ХМАРНЕ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ.....	30
<i>Руденко Б. В.</i> ПРОБЛЕМИ БЮДЖЕТУВАННЯ В СУЧАСНОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	31
СЕКЦІЯ 5. ЕКОЛОГІЧНА ЕКОНОМІКА І СТАЛИЙ РОЗВИТОК SECTION 5. ECOLOGICAL ECONOMICS AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT	33
<i>Шинковський Д. О.</i> ПЕРСПЕКТИВА РОЗВИТКУ «ЗЕЛЕНОГО» ФІНАНСУВАННЯ В БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ.....	33
СЕКЦІЯ 6. ІННОВАЦІЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ SECTION 6. INNOVATIONS AND INVESTMENT ACTIVITIES	35
<i>Солодкий В. В.</i> РОЗВИТОК ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ВІЙНИ... ..	35
СЕКЦІЯ 7. ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ SECTION 7. FINANCE, BANKING, INSURANCE	37
<i>Дунас Ю. М.</i> РИНОК БАНКІВСЬКИХ МЕТАЛІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ КРИПТОВАЛЮТИЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	37
<i>Іванова Т. М.</i> СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ АВТОТРАНСПОРТНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	38
<i>Козирева А. В., Кравченко Х. В.</i> ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ВАЛЮТНОГО РИЗИКУ БАНКУ	40
<i>Буфан А. М., Юрчишена Л. В.</i> ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	41
<i>Піщанський К. О., Чернявський Б. О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИК НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ.....	43

<i>Сус Ю. Ю., Заєць І. І., Левченко В. А.</i> РИЗИКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	45
<i>Круць С. Ю.</i> ВПЛИВ ДЕПОЗИТНОЇ ПОЛІТИКИ НА ФОРМУВАННЯ РЕСУРСНОЇ БАЗИ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ	47
<i>Титаренко І. О.</i> РОЛЬ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ У ФІНАНСУВАННІ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ	49
<i>Шорох В. Д.</i> ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ В ЄВРОПІ ТА УКРАЇНІ.....	50
<i>Шірінян Л. В., Толстенко О. Ю.</i> СТРАХОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	52
СЕКЦІЯ 8. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО, КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО, КРИМІНОЛОГІЯ, КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС, КРИМІНАЛІСТИКА SECTION 8. CRIMINAL LAW, CRIMINAL EXECUTIVE LAW, CRIMINOLOGY, CRIMINAL PROCEDURE, CRIMINALISTICS	54
<i>Іванчук Є. Р., Самороков В. О.</i> ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО В УМОВАХ ВІЙНИ	54
СЕКЦІЯ 9. МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО ТА МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО SECTION 9. PUBLIC INTERNATIONAL LAW AND PRIVATE INTERNATIONAL LAW	57
<i>Капітула О. В.</i> ОБМЕЖЕННЯ ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ГРОМАДЯНАМИ ЄС	57

для банку та характеризуються як такі, що спричинені валютним ризиком.

В науковій літературі наведені різні підходи до визначення категорії валютного ризику.

П. С. Роуз стверджує, що валютний ризик – ймовірність того, що зміна курсів іноземних валют призведе до появи у банку збитків внаслідок зміни ринкової вартості його активів та пасивів. Слід додати, що рівень схильності банків до валютного ризику буде визначатися структурою його активів та зобов'язань [3].

В. А. Ющенко, В. І. Міщенко розглядають валютний ризик з позиції суб'єктів валютного ринку. Під валютним ризиком вони розуміють можливість грошових втрат суб'єктів валютного ринку через коливання валютних курсів. Кожен банк або підприємство, яке використовує іноземну валюту у своїй діяльності, обов'язково є схильним до валютного ризику і повинні використовувати всі необхідні інструменти щодо його зниження. Автори додатково розглядають ризик, пов'язаний з виникненням потенційних збитків або «експозицію» – максимальну суму збитків, яку можна отримати в разі зміни валютного курсу або процентних ставок. Стосовно валютного ризику живається термін «валютна експозиція» [4].

У праці У. Владичина ризик – це невизначеність щодо здійснення тієї чи іншої події в майбутньому. Ризик вимірюється ймовірністю того, що очікувана подія не відбудеться і призведе до небажаних наслідків [5]. Тобто, ризик визначається, як ймовірність виникнення не передбачуваних змін, які будуть мати негативний вплив на планований результат здійснюваної операції, що призводить до того, що суб'єкт діє в умовах невизначеності.

Виходячи з аналізу нормативної і наукової літератури, можна запропонувати наступне власне визначення валютного ризику: валютний ризик – це ймовірність зміни валютного курсу або моменту його настання порівняно з запланованими і прийнятними показниками для суб'єкту валютного ринку, що призвела до грошових втрат або непередбачених надходжень (зміна реальних грошових потоків) в обсягах або строках, що відрізняються від очікуваних.

Список літератури

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти»: URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1050-01>.
2. Банківська енциклопедія. С. Г. Арбузов, Ю. В. Колобов, В. І. Міщенко та ін. – К.: Центр наукових досліджень Національного банку України; Знання, 2011.
3. Роуз Пітер С. Банківський менеджмент: пер. з англ. - М.: «Справа Лтд», 2008. 433 с.
4. Ющенко В. А., Міщенко В. І. Управління валютними ризиками: навчальний посібник. К.: Товариство «Знання», КОО, 1998. 444 с.
5. Владичин У, Реверчук. С. Банківське кредитування: навч. посіб. К.: Атака, 2008. 648 с.

УДК 336.25

Буфан А. М.

здобувач

Юрчишена Л. В.

к.е.н., доцент,

доцент кафедри фінансів і банківської справи

Донецького національного університету імені Василя Стуса

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Мале підприємництво є важливим сегментом розвитку національної економіки, оскільки забезпечує наявність робочих місць та зменшення безробіття в країні, підсилення ринку товарами (роботами, послугами). Важливим аспектом стимулювання розвитку малого підприємництва є його фінансове забезпечення, яке супроводжується розвитком конкурентного та інноваційного середовища, підвищенням рівня життя населення. Проте

держава більше піклується про забезпечення сприятливих умов розвитку та функціонування великих підприємств, так як вони являються більш дисциплінованими у сплаті податків, при чому у значних обсягах, що є вигідніше для державного бюджету.

Проблемам розвитку малого підприємництва в Україні присвячено наукові доробки таких вчених: Попович Д.В., Блискун О.З. [1], Тимченко О.І. [2]. Незважаючи на недостатнє дослідження питання вітчизняного фінансування малого бізнесу в умовах обмеження фінансових ресурсів, все ж існують вчені, котрі присвятили свої праці цьому: Павліковський А., Пуня Н. [3], Дехтяр Н. А., Дейнека О. В. [4].

Метою дослідження є встановлення проблем фінансування малого підприємництва в Україні та пошук вирішення проблем ефективності даного суб'єкта підприємництва.

Проблемою фінансового забезпечення малого бізнесу є ступінь диверсифікації розвитку у різних регіонах. Сьогодні інфраструктура підтримки малого і середнього підприємництва складається з: торгово-промислових палат, профільних структурних підрозділів органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади, громадських організацій та об'єднань підприємств тощо. Її розвиток відіграє важливу роль у розвитку малого і середнього бізнесу [5]. Відповідно до Закону України «Про засади державної регіональної політики» та постанови Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2016 р. № 258 «Про затвердження Типового положення про агенцію регіонального розвитку» передбачається створення 25 агенцій регіонального розвитку з метою підтримки малого і середнього підприємництва на регіональному рівні. Це дозволить малим підприємствам в Україні отримати фінансову допомогу від Фонду підтримки підприємництва України та інших програм підтримки. Проте слід пам'ятати, що фінансово-економічна нестабільність в країні негативно впливає на обсяги фінансування.

Проблема зменшення кількості малих підприємств та скорочення чисельності зайнятих у даній сфері бізнесу спричинена погіршенням фінансового стану. Структурний розподіл прибуткових та збиткових підприємств демонструє нестійку динаміку.

Таблиця 1

Динаміка фінансових результатів малих підприємств, млн. грн.

Роки	Фінансовий результат	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які одержали збиток	
		у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат	у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат
2017	-10724,8	72,7	117446,5	27,3	128171,3
2018	46870,8	74,1	139462,3	25,9	92591,5
2019	103828,5	73,7	176668,2	26,3	72839,6
2020	-12286,8	71,1	155467,1	28,9	167754
2021	178527,7	72,8	244954	27,2	66426,2

Джерело: складено автором за даними [6]

За результатами аналізу, частка прибуткових малих підприємств становила 72,7%, збиткових – 27,3% у 2017 році, а у 2021 році – 72,8% та 27,2% відповідно. Спостерігається динаміки зниження показників прибутковості у 2019 та 2020 роках, в порівнянні з попередніми періодами. Збитковість підприємств негативно впливає на фінансове забезпечення, обмежує можливість щодо самофінансування, призводить до звуженого відтворення та провокує до пошук нових джерел фінансування.

Рівень прибутковості малого бізнесу є невисоким, зокрема, лише 74,1% підприємств одержали прибуток у 2018 р., що підвищує значущість залучених коштів, необхідність грантової підтримки та пільгового кредитування.

Резюмуючи вище зазначене, відмічаємо, що розмір фінансового забезпечення малого бізнесу обмежений, несистемний, програми не користуються популярністю серед підприємств, відсутня мотивація їх використання в результаті високих адміністративних

витрат. Державі слід посилити заходи комплексного та системного характеру щодо підтримки малого підприємництва.

Структура фінансового забезпечення розвитку малого підприємництва неоптимальна: переважною формою фінансування є самофінансування, в той час як саме залучені джерела повинні забезпечувати ефективний розвиток малого підприємництва.

Фінансове забезпечення малого бізнесу чутливе до кризових явищ, незначних коливань попиту та активних реформ в умовах нестабільності. Проведення активних економічних реформ, стабільна політична ситуація, припинення військової агресії з боку Росії сприятимуть стабілізації і подальшому зростанню економіки, що в свою чергу, розширить джерела фінансування, підвищить ефективність фінансового забезпечення, активізує розвиток малого підприємництва в цілому.

Перспективою подальших досліджень даної проблеми є систематичний моніторинг змін фінансового забезпечення розвитку малого підприємництва в Україні, реалізації програм державної підтримки. З-поміж визначених загальних напрямів державного фінансування, створення фінансової підтримки підприємству виокремити такі, як інвестування, реалізація державних програм часткового відшкодування вартості кредитів та визначити напрями управління підвищенням їхньої ефективності щодо стимулювання розвитку підприємництва в Україні.

Список літератури

1. Попович Д.В., Блискун О.З. Проблемні аспекти фінансового забезпечення малого підприємництва в Україні. «*Young Scientist*». 2018. № 3 (55). С. 685-688
2. Тимченко О.І. Проблеми фінансового забезпечення розвитку малого підприємництва. *Ефективна економіка*. 2018. №8.
3. Павліковський А., Пуня Н. Сучасні реалії фінансового забезпечення розвитку малого підприємництва в Україні. *Ринок цінних паперів України*. 2017. № 5-6
4. Дехтяр Н. А., Дейнека О. В. Проблеми фінансування малого підприємництва в Україні. Фінансування, інвестування та кредитування в Україні: проблеми та перспективи розвитку в кризовій економіці. 2018 р. Ч.1. С. 57-60.
5. Мельник В.М., Ломачинська І.А. Роль держави у фінансовому забезпеченні малого і середнього підприємництва в Польщі: висновки для України. *Економічний вісник: серія фінанси, облік, оподаткування*. 2017. №1. С. 120-128
6. Діяльність суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва. Державна служба статистики України. 2022. https://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/fin.htm (дата звернення: 14.11.20)

УДК 631.162

Піщанський К. О.

студент 4-го курсу,

факультет економіки та управління

Київський національний економічний університет

Чернявський Б. О.

студент 4-го курсу,

факультет економіки та управління

Київський національний економічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

Грошово-кредитна політика – це комплексом заходів у галузі грошового обігу і кредиту, які покликані забезпечити стабільність грошової одиниці країни за рахунок впровадження регламентованих законом засобів і методів [1].

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ,
ФІНАНСІВ, МЕНЕДЖМЕНТУ І ПРАВА**

**Збірник тез доповідей Міжнародної
науково-практичної конференції
м. Житомир,
2 грудня 2022 р.
(частина 1)**

Українською та англійською мовами

Відповідальний за випуск: Загородний І. Д.
Технічний редактор: Нестеренко В. О.
Художній редактор: Михайленко К. В.
Коректор: Остаповець Н. М.
Дизайнери й верстальники: Артеменко А. А, Григоренко Л. О.

Підписано до друку 02.12.2022 р. Формат 60x90/16
Папір офсетний. Друк – ризографія. Умовн. друк. арк. 4,3
Гарнітура Times New Roman.
Наклад 500 примірників. Зам. № 18997

Надруковано у ФОП Сидоренко А. В.
Свідоцтво про державну реєстрацію серія В01 № 710364
від 07.01.2007 р., м. Полтава, вул. Дмитра Коряка, 3

Всі права захищені.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

Редакційна колегія може не поділяти думок авторів.

Офіційний сайт: <http://www.economics.in.ua>

